

Oslo, 31. mars 2011

Til Utdanningsdirektoratet og Faglig råd for Design og håndverk ved Morten Klemp

Søknad om endring av antall dager i Læreplan i Blomsterdekoratørfaget Vg3 / Opplæring i bedrift

Blomsterdekoratørbransjen søker med dette om endring av *antall dager* knyttet til gjennomføring av fagprøven for Blomsterdekoratørfaget.

Bakgrunn for søknad er Rundskriv Udir-1 2010, sendt fra Utdanningsdirektoratet 11.08.2010, sjette ledd til §3-57 i Forskrift til vurdering, der det kommer fram at antall dager i læreplanen ikke kan splittes opp.

(..) Dersom tidsrammen er to dager, kan ikke fag og svenneprøven deles opp slik at den ene dagen gjennomføres på mandag, mens den andre og avsluttende dagen gjennomføres på fredag (..).

Vi ble først gjort oppmerksom på merknaden i dialog med Hedmark fylkeskommune januar 2011, og da Rundskrivet ble sendt som vedlegg i et brev til prøvenemndene i Oslo fra Utdanningsetaten avd. for fagopplæring mars 2011.

Dagens ordlyd i læreplanen

Vurdering

Vg3 blomsterdekoratørfaget

Føresegner for sluttvurdering:

Hovudområde	Ordning
Produksjon Design med blomstrar	Alle skal opp til fagprøva, som normalt skal gjennomførast innanfor ei tidsramme på tre yrkedagar.

Dei generelle føresegnene om vurdering er fastsette i forskrift til opplæringslova.

I læreplanen står det pr. dags dato at *fagprøven normalt skal gjennomføres innenfor tidsrammen på tre virkedager.*

Vanlig praksis i de fleste fylker har vært at prøven innledes dag 1 med en påfølgende planleggings- og dokumentasjonsfase (på 1- 2 uker litt avhengig av oppdraget som blir gitt), for så å gjennomføre, dokumentere og vurdere dag 2 og 3. Dette i tråd med det som er vanlig praksis i bedrift, og intensjonen læreplangruppen hadde da de

utformet læreplanen. *Alle* medlemmer av læreplangruppen (Trond Deetjen, Jørn Inge Løssfelt og Berit B Stenersløyken) bekrefter at intensjonen var at dagene skulle kunne splittes opp for at kandidatene skulle ha mulighet til å vise kompetanse innenfor alle kompetansemålene i læreplanen.

Begrunnelse for å endre ordlyden på antall dager i læreplanen

I blomsterdekoratørfaget er en stor del av kompetansemålene i læreplanen (jfr. den kompetansen som kreves av en faglært i bedrift) knyttet til planlegging og bestilling av varer til oppdrag tilpasset ulike type rom og anledninger (eksempelvis dekorering av bord, scene, kirkerom til begravelse og bryllup osv).

Denne typen bestillinger kommer inn til butikken flere uker og/eller dager før oppdraget skal utføres, slik at dekoratøren har mulighet til å innhente opplysninger om rommet dekoreringen skal foregå, for så å planlegge hvilke blomster som skal bestilles til akkurat dette oppdraget. Varene må bestilles via grossister minimum fem dager før levering (eksempelvis må de blomstene som skal brukes i bedrift mandag bestilles fra grossisten senest onsdagen før). I mange deler av landet må bestillingen til grossisten være inne enda tidligere pga. lang transport. De fleste blomster kommer fra Holland, der det å gå inn på bestillingslister og finne de riktige vitenskapelige navnene også er en del av det kandidatene skal vise kompetanse i.

Hvis bestillingen av varer foretas av prøvenemnda (slik praksis var før R94), får ikke kandidaten verken vist kompetanse i å tilpasse blomstervalg til valgt anledning og stil, eller bestille riktig mengde blomster til fastsatt pris. Det å kunne utøve yrkesutøvelsens planleggingsdel forutsetter med andre ord en *planleggingsperiode*, som *ikke* lar seg gjennomføre på tre *sammenhengende* dager.

Det vil dermed være et brudd på Forskrift til Opplæringslova hvis ikke ordlyden i læreplanen endres, eller det åpnes for å splitte opp dagene slik praksis har vært til nå.

Eksempler på kompetansemål fra læreplanen som er vanskelig å nå uten en planleggingsperiode:

Produksjon

Mål for opplæringa er at lærlingen skal kunne

- planleggje eige arbeid med blomsterfagleg materiale basert på kunnskap om ulike kulturar, stilhistoria og handverkets tradisjonar og historie
- utføre og tilpasse eige arbeid med blomsterfaglege produkt til høve, rom og underlag, trendar og dei ønska og behova kunden har
- berekne forbruk av råvarer til ulike oppdrag og kalkulere kostnadene
- gjere greie for opphav, naturleg sesong for og stell av eit breitt utval av namngitt botanisk materiale

Design med blomstrar

Mål for opplæringa er at lærlingen skal kunne

- vurdere og grunngi ulike idear til blomsterfaglege produkt

Forslag til ny ordlyd for å ivareta kompetansemålene i læreplanen kan være:

Alternativ 1: Alle skal opp til fagprøva, som normalt skal gjennomførast innanfor ei tidsramme på to + tre yrkedagar

Det bør være et opphold mellom planleggingsperioden (dag 1 - 2), og gjennomførings- og vurderingsfasen (dag 3 - 5), da det tar minimum 5 dager å få varene fra de er bestilt hos grossist, til kandidaten har varene i bedrift. Dette gjelder sentralt i Oslo, ute i distriktene kan det ta lengre tid å få varene. Det er derfor viktig at det er rom for lokale tilpassninger med hensyn til antall dager.

Eksempler på hvordan dagene kan deles inn:

Dag 1 og 2: Planlegging og dokumentasjon (knyttet til planlegging).

Planlegging innebefatter bestilling av varer fra grossist etter gitt budsjett, mulighet til å besøke/innhente informasjon om anledning, rom, sted for å ta mål, bilder, eventuelt søke opplysninger på nettet eller fra andre kilder, kartlegge rammer osv. (innhold i planleggingen er avhengig av oppgavens ordlyd og oppdrag som blir gitt).

Dag 3: Varebehandling og valg av varer bestilt fra leverandør/grossist.

Materialene en blomsterdekoratør jobber med er ferskvare, og det er derfor viktig at kandidaten viser kompetanse i hvordan plantematerialet skal varebehandles. Blomstermateriale som benyttes skal være vanntrukne før de benyttes i produksjon og salg til kunden (12 – 24 timer).

I dette ligger også justeringer og endringer av plan, da kandidaten ikke alltid får alle varene som er bestilt.

Dag 4 og 5: Gjennomføring, dokumentasjon og vurdering

Planlagte arbeider lages, dokumenteres og vurderes. I tillegg vil kandidaten kunne få en eller flere uforberedte oppgaver, som viser at de kan håndtere det å lage produkter i det direkte møte med kunden.

Alternativ 2: Alle skal opp til fagprøve, som normalt skal gjennomføres innenfor ei tidsramme på fjorten virkedagar.

Prøvenemnda er tilstede ved utlevering av oppgaven dag 1, og under gjennomførings- og vurderingsfasen de siste to dagene av fagprøven (totalt 3 dager). 14 dager er en øvre tidsramme, fagprøven kan gjennomføres på færre dager der dette er mulig med tanke på leveranse av blomster fra grossist.

Eksempel på hvordan dagene kan deles inn:

De første to til fem dagene av fagprøven er knyttet til en *planleggingsperiode* (planlegging og dokumentasjon). Kandidaten planlegger prøvearbeidene, bestiller varer, forbereder eventuelle konstruksjoner osv osv.

De neste fem til ni dager midt i prøveperioden er fasen fra oppdraget er planlagt og varene er bestilt, til varene ankommer bedrift. I denne tiden skal kandidaten arbeide med vanlig produksjon i bedrift, noe som ikke inngår i vurderingsgrunnlaget til fagprøven.

Den siste 3 dagene av fagprøven (når varene er kommet til bedrift), blir brukt til varebehandling, justering av planer, produksjon, dokumentasjon og vurdering.

Hvordan dagene deles inn konkretiseres i hver enkelt fagprøve, avhengig av oppdraget som blir gitt og hvor prøven skal gjennomføres i landet.

Med vennlig hilsen et samlet fagmiljø innenfor blomsterdekoratørfaget

Jørn Inge Løssfelt

Norsk Blomsterhandlerforbund og
medlem av Læreplangruppa

Kjersti Hovland

Klagenemnda i Blomsterdekoratørfaget og
Prøvenemnd i Oslo

Randi Sandberg Aanes

Prøvenemnda i Buskerud

Jorunn Dahlback

Blomsterdekoratørfagets opplæringskontor

Trond Deetjen

Leder av Læreplangruppa

Anne Stine Frost

Fagflora og
Prøvenemnda i Akershus